

unfoldingWord® Greek New Testament

Luke

Version 0.30

[el-x-koine]

Copyrights and Licensing

unfoldiingWord® Greek New Testament

Date: 2022-10-11

Version: 0.30

Published by: unfoldingWord

unfoldiingWord® Hebrew Bible

Date: 2022-08-18

Version: 2.1.29

Published by: unfoldingWord

Tischendorf Greek New Testament 8th edition

Date: 2019-06-28

Version: 2.7

Published by: Door43

unfoldiingWord® Greek New Testament

Copyright © 2022 by unfoldingWord

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

unfoldiingWord® is a registered trademark of unfoldingWord. Use of the unfoldingWord name or logo requires the written permission of unfoldingWord. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the unfoldingWord® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the unfoldingWord® trademark.

On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by unfoldingWord is available from unfoldiingword.org/ugnt". You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify unfoldingWord regarding your translation of this work, please contact us at unfoldiingword.org/contact.

The unfoldingWord® Greek New Testament is based on the Bunning Heuristic Prototype Greek New Testament, from <https://greekcntr.org/>, which is licensed as CC BY-SA 4.0. You may see the changes that we made at <https://git.door43.org/unfoldiingWord/ugnt>.

Table of Contents

Luke	4
Chapter 1	4
Chapter 2	5
Chapter 3	7
Chapter 4	8
Chapter 5	9
Chapter 6	10
Chapter 7	11
Chapter 8	13
Chapter 9	14
Chapter 10	16
Chapter 11	17
Chapter 12	19
Chapter 13	20
Chapter 14	21
Chapter 15	22
Chapter 16	23
Chapter 17	24
Chapter 18	25
Chapter 19	26
Chapter 20	27
Chapter 21	28
Chapter 22	29
Chapter 23	30
Chapter 24	32
Tischendorf Greek New Testament 8th edition Contributors	34

Luke

Chapter 1

¹ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξαισθαι διήγησιν, περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, ²καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἄρχης, αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, ³ἔδοξε κάμοι παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ⁴ίνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

⁵ἔγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ἵερεύς τις ὁνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, Ἐλεισάβετ. ⁶ὅσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, πορευομένοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ Κυρίου ἅμεμπτοι. ⁷καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἦν ἡ Ἐλεισάβετ στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

⁸ἔγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν, ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, ⁹κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. ¹⁰καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ¹¹ῶφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου, ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. ¹²καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδών, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. ¹³εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλεισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. ¹⁴καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται; ¹⁵ἔσται γάρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου; καὶ οὗνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. ¹⁶καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον, τὸν Θεὸν αὐτῶν. ¹⁷καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλείᾳ, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. ¹⁸καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο? ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκοῦσα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. ¹⁹καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ, ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ, καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. ²⁰καὶ ἴδού, ἔστη σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἔχρι ἦς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

²¹καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. ²²ἔξελθὼν δὲ οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἔωρακεν ἐν τῷ ναῷ. καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. ²³καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

²⁴μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλεισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα, ²⁵ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν Κύριος, ἐν ἡμέραις αἵς ἐπειδεν, ἀφελεῖν ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.

²⁶ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἣ ὄνομα Ναζαρὲτ, ²⁷πρὸς παρθένον ἐμνηστευμένην ἀνδρὶ, ὃ ὄνομα Ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου Δαυεὶδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. ²⁸καὶ εἰσελθὼν πρὸς αὐτήν, ὁ ἄγγελος εἶπεν, χαῖρε, κεχαριτωμένῃ! ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. ²⁹ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. ³⁰καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ, μὴ φοβοῦ, Μαριάμ; εὔρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ; ³¹καὶ ἴδού, συνλήμψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. ³²οὗτος ἔσται μέγας, καὶ Υἱὸς Ὅψιστου κληθήσεται; καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυεὶδ, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ; ³³καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ, εἰς τοὺς αἰῶνας; καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, οὐκ ἔσται τέλος. ³⁴εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον, πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἀνδρα οὐ γινώσκω? ³⁵καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὅψιστου ἐπισκιάσει σοι; διὸ καὶ τὸ γεννώμενον Ἅγιον κληθήσεται, Υἱὸς Θεοῦ. ³⁶καὶ ἴδού, Ἐλεισάβετ, ἡ συγγενής σου, καὶ αὐτὴ συνείληφεν υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὕτος μὴν ἔκτος ἔστιν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ. ³⁷ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τοῦ Θεοῦ πᾶν ρῆμα. ³⁸εἶπεν δὲ Μαριάμ, ἴδού, ἡ δούλη Κυρίου; γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39 ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὁρινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα, **40** καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἡσπάσατο τὴν Ἐλεισάβετ. **41** καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἡ Ἐλεισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς; καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἀγίου ἡ Ἐλεισάβετ, **42** καὶ ἀνεφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. **43** καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς ἐμέ? **44** Ιδοὺ γάρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὕπτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. **45** καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.

46 καὶ εἶπεν Μαριάμ: μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, **47** καὶ ἡγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ, τῷ Σωτῆρί μου. **48** ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ; Ιδοὺ γάρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί. **49** ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὄ δυνατός, καὶ ἄγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **50** καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς, τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν. **51** ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. **52** καθεῖται δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὑψωσεν ταπεινού. **53** πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἔξαπετειλεν κενούς. **54** ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, **55** καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα. **56** ἔμεινεν δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57 τῇ δὲ Ἐλεισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος, τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. **58** καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνεν Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. **59** καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ, ἥλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὄνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. **60** καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. **61** καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν, ὅτι οὐδείς ἔστιν ἐκ τῆς συγγενείας σου, ὃς καλεῖται τῷ ὄνόματι τούτῳ. **62** ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἀν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. **63** καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψεν λέγων, Ἰωάννης ἔστιν ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάντες. **64** ἀνεψύχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. **65** καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος, τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς; καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὄρειν τῇς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. **66** καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες, ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες, τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται? καὶ γάρ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ.

67 καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἐπλήσθη Πνεύματος Ἀγίου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων, **68** εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, **69** καὶ ἡγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν οἴκῳ Δαυεὶδ, παιδὸς αὐτοῦ; **70** (καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ), **71** σωτηρίαν ἐξ ἔχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς; **72** ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ, **73** ὅρκον δὲ ὕμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ, τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν **74** ἀφόβως, ἐκ χειρὸς ἔχθρῶν ρύσθεντας, λατρεύειν αὐτῷ **75** ἐν ὄσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. **76** καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ; προπορεύσῃ γάρ ἐνώπιον Κυρίου ἐτοιμάσαι ὀδοὺς αὐτοῦ; **77** τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἀμαρτιῶν αὐτῶν, **78** διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὑψους, **79** ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις; τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι; καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἔως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

Chapter 2

¹ ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. ² (αὕτη ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.) ³ καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἔκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. ⁴ ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ, ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲθ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυεὶδ, ἥτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυεὶδ, ⁵ ἀπογράψασθαι σὺν Μαριάμ, τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ, οὕσῃ ἐνκύῳ. ⁶ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. ⁷ καὶ ἔτεκεν τὸν οὐρανὸν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

8καὶ ποιμένες ἥσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀγρουλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. **9**καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.
10καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, μὴ φοβεῖσθε; ἵδού γὰρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἡτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ;
11ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ, ὃς ἐστιν Χριστὸς, Κύριος, ἐν πόλει Δαυείδ. **12**καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον: εὔρήσετε βρέφος ἐσταργανωμένον, καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ. **13**καὶ ἔξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἄγγελῳ πλήθος στρατιᾶς οὐρανίου, αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων, **14**δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας!

15καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, διέλθωμεν δὴ ἔως Βηθλέεμ, καὶ ἔδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. **16**καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσῆφο, καὶ τὸ βρέφος, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. **17**ἰδόντες δὲ, ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς, περὶ τοῦ παιδίου τούτου. **18**καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες, ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. **19**ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ρήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **20**καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνούντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

21καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμένην αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἄγγελου πρὸ τοῦ συνλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, **23**καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου, ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῆγον μήτραν, ἄγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται; **24**καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων ἡ δύο νοσσούς περιστερῶν.

25καὶ ἵδού, ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἱερουσαλήμ, ὃ ὄνομα Συμεών; καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ Πνεῦμα ἦν Ἀγίον ἐπ' αὐτόν. **26**καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἀγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἂν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. **27**καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν; καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς, τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, **28**καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸς εἰς τὰς ἀγκάλας, καὶ εὐλόγησεν τὸν Θεὸν καὶ εἶπεν, **29**νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ; **30**ὅτι εἶδον οἱ ὄφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, **31**ὅτι ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, **32**φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραήλ. **33**καὶ ἦν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ, θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. **34**καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεών, καὶ εἶπεν πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἵδού, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον; **35**καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ρόμφαία; ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

36καὶ ἦν Ἀννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ; αὕτη προβεβηκῆται ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἔτη ἐπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, **37**καὶ αὐτὴ χήρα ἔως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἢ οὐκ ἀφίστατο τοῦ Ἱεροῦ, νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. **38**καὶ αὐτῇ τῇ, ὥρᾳ ἐπιστᾶσα, ἀνθωμολογεῖτο τῷ Θεῷ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἱερουσαλήμ.

39καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς πόλιν ἐαυτῶν Ναζαρέτ. **40**τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο, πληρούμενον σοφίᾳ, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

41καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα. **42**καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐτῶν κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, **43**καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς, ὑπέμεινεν Ἰησοῦς, ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. **44**νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἦλθον ἡμέρας ὄδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, **45**καὶ μὴ εύροντες, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀναζητοῦντες αὐτόν. **46**καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς, εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. **47**ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεις αὐτοῦ. **48**καὶ ἴδοντες αὐτὸν, ἐξεπλάγησαν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως? ἵδού, ὁ πατήρ σου κάγω, ὀδυνώμενοι ζητοῦμεν σε. **49**καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, τί ὅτι ἐζητεῖτε με? οὐκ ἥδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναι με? **50**καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ

ρήμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. **51**καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἤλθεν εἰς Ναζαρὲτ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ρήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

52καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν τῇ σοφίᾳ, καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Chapter 3

1ἐν ᾧ δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πειλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβειληνῆς τετραρχοῦντος, **2**ἐπὶ ἀρχιερέως Ἀννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ρῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην, τὸν Ζαχαρίου υἱὸν, ἐν τῇ ἐρήμῳ. **3**καὶ ἤλθεν εἰς πᾶσαν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν; **4**ώς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου; εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. **5**πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται; καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὄδοὺς λείας; **6**καὶ ὅψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.

7ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὅχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, γεννήματα ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς? **8**ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας; καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ; λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **9**ἡδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται; πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες, τί οὖν ποιήσωμεν? **11**ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, ὁ ἔχων δύο χιτῶνας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι; καὶ ὁ ἔχων βρώματα, ὁμοίως ποιείτω. **12**ἤλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἴπον πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν? **13**ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. **14**ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς? καὶ εἴπεν αὐτοῖς, μηδένα διασείσητε μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν.

15προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, **16**ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης, ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται δὲ ὁ ἴσχυρότερός μου, οὗ οὐκ ἔιμὶ ἵκανὸς λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ; αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ πυρί; **17**οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθᾶραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.

18πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔτερα παρακαλῶν, εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. **19**ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρῳδίου, τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης,

20προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν: κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ.

21ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἄπαντα τὸν λαὸν, καὶ Ἰησοῦς βαπτισθέντος, καὶ προσευχομένου ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν, **22**καὶ καταβῆναι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον σωματικῷ εἴδει, ὡς περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι, σὺ εῖ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός; ἐν σοὶ εὐδόκησα.

23καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα, ὧν υἱός, ὡς ἐνομίζετο, Ἰωσὴφ, τοῦ Ἡλεί, **24**τοῦ Μαθθάτ, τοῦ Λευεὶ, τοῦ Μελχεὶ, τοῦ Ἰανναὶ, τοῦ Ἰωσὴφ, **25**τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμώς, τοῦ Ναούμ, τοῦ Ἐσλεὶ, τοῦ Ναγγαὶ, **26**τοῦ Μάαθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεεῖν, τοῦ Ἰωσὴχ, τοῦ Ἰωδᾶ, **27**τοῦ Ἰωανᾶν, τοῦ Ρήσα, τοῦ Ζοροβαβὲλ, τοῦ Σαλαθὶὴλ, τοῦ Νηρεὶ, **28**τοῦ Μελχεὶ, τοῦ Ἀδδεὶ, τοῦ Κωσὰμ, τοῦ Ἐλμαδὰμ, τοῦ Ἡρ, **29**τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ Μαθθὰτ, τοῦ Λευεὶ, **30**τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰωνᾶμ, τοῦ Ἐλιακεὶμ, **31**τοῦ Μελεὰ, τοῦ Μεννὰ, τοῦ Ματταθὰ, τοῦ Ναθὰμ, τοῦ Δαυεὶδ, **32**τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ Ἰωβὴλ, τοῦ Βόος, τοῦ Σαλὰ, τοῦ Ναασσών, **33**τοῦ Ἀμιναδὰβ, τοῦ Ἀδμεὶν, τοῦ Ἀρνεὶ, τοῦ Ἐσρὼμ, τοῦ Φαρὲς, τοῦ Ἰούδα, **34**τοῦ Ἰακὼβ, τοῦ Ἰσαὰκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχὼρ, **35**τοῦ Σεροὺχ, τοῦ Ῥαγαὺ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἔβερ, τοῦ Σαλὰ, **36**τοῦ Καϊνὰμ, τοῦ Ἀρφαξὰδ, τοῦ Σὴμ,

τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, ³⁷τοῦ Μαθουσαλὰ, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰάρετ, τοῦ Μαλελεὴλ, τοῦ Καϊνάμ, ³⁸τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σὴθ, τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ Θεοῦ.

Chapter 4

¹Ιησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος ἄγίου, ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἥγετο ἐν τῷ Πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ,
²ἡμέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ
 συντελεσθεισῶν αὐτῶν, ἐπείνασεν. ³εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος, εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ, ἵνα γένηται
 ἄρτος. ⁴καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, γέγραπται, ὅτι οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.

⁵καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου. ⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
 διάβολος, σοὶ δώσω τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἄπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ᾧ ἐὰν θέλω,
 δίδωμι αὐτήν. ⁷οὐ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πᾶσα. ⁸καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ,
 γέγραπται, Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

⁹ἥγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ Ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε
 σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω; ¹⁰γέγραπται γάρ, ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε; ¹¹καὶ, ὅτι
 ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. ¹²καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι
 εἴρηται, οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. ¹³καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν, ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ’ αὐτοῦ
 ἄχρι καιροῦ.

¹⁴καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ φήμη ἐξῆλθεν καθ’ ὅλης τῆς
 περιχώρου περὶ αὐτοῦ. ¹⁵καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, διδασκόμενος ὑπὸ πάντων.

¹⁶καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν τεθραμμένος; καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰώθος αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων εἰς τὴν
 συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. ¹⁷καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον,
 εὗρεν τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον, ¹⁸Πνεῦμα Κυρίου ἐπ’ ἐμέ, οὐ εἴνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς;
 ἀπέσταλκέν με κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει,
¹⁹κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. ²⁰καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισεν καὶ πάντων οἱ ὄφθαλμοὶ
 ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ²¹ἥρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτούς, ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ Γραφὴ αὐτὴ ἐν
 τοῖς ὡσὶν ὑμῶν. ²²καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ
 τοῦ στόματος αὐτοῦ; καὶ ἔλεγον, οὐχὶ οὐρανὸς ἐστιν Ἰωσὴφ ὁ ὄντος? ²³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, πάντως ἐρεῖτε μοι τὴν
 παραβολὴν ταύτην, ἵστε, θεράπευσον σεαυτόν; ὅσα ἱκούσαμεν γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναούμ, ποίησον καὶ ὡδεῖς ἐν
 τῇ πατρίδι σου. ²⁴εἶπεν δέ, ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ²⁵ἐπ’ ἀληθείας
 δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλείου ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ
 μῆνας ἔξι, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν; ²⁶καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλείας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα
 τῆς Σιδωνίας, πρὸς γυναικα ἔχραν. ²⁷καὶ πολλοὶ λεπτοὶ ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς
 αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ Ναιμὰν ὁ Σύρος. ²⁸καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα; ²⁹καὶ
 ἀναστάντες, ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἔως ὁφρύος τοῦ ὅρους ἐφ’ οὐ ή πόλις ὡκοδόμητο
 αὐτῶν, ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν; ³⁰αὐτὸς δὲ, διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

³¹καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναούμ, πάλιν τῆς Γαλιλαίας. καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς Σάββασιν. ³²καὶ
 ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. ³³καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων
 πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου; καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ, ³⁴ξα! τί ἡμῖν καὶ σοὶ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ? ἦλθες ἀπολέσαι
 ἡμᾶς? οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἀγιος τοῦ Θεοῦ. ³⁵καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων, φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἀπ’ αὐτοῦ! καὶ
 ῥίψων αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτὸν. ³⁶καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας,
 καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις
 πνεύμασιν, καὶ ἐξέρχονται? ³⁷καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος, πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. **39**καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν; παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα, διηκόνει αὐτοῖς.

40δύνοντος δὲ τοῦ ἥλιου, ἅπαντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις, ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ ἐνὶ ἔκαστῳ αὐτῶν, τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς, ἐθεράπευεν αὐτούς. **41**ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ ποιλῶν, κραυγάζοντα καὶ λέγοντα, ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν, οὐκ εἴᾳ αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ἥδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

42γενομένης δὲ ἡμέρας, ἔξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἥλθον ἔως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. **43**ο δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὔαγγελίσασθαι με δεῖ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην. **44**καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Ἰουδαίας.

Chapter 5

1ἐγένετο δὲ ἐν τῷ, τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, **2**καὶ εἶδεν δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην, οἱ δὲ ὀλιεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες, ἔπλυνον τὰ δίκτυα. **3**ἔμβας δὲ εἰς ἐν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἡρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον; καθίσας δὲ, ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. **4**ώς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα, ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. **5**καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν, Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ρήματί σου, χαλάσω τὰ δίκτυα. **6**καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ; διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. **7**καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συνλαβέσθαι αὐτοῖς; καὶ ἥλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὡστε βυθίζεσθαι αὐτά. **8**ἰδὼν δὲ, Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων, ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀμαρτωλός εἰμι, Κύριε. **9**θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ὃν συνέλαβον; **10**όμοιῶς δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, σιὸν Ζεβεδαίου, οἱ ἥσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, μὴ φοβοῦ; ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. **11**καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες πάντα ἡκολούθησαν αὐτῷ.

12καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἵδοὺ, ἀνὴρ πλήρης λέπρας, καὶ ἵδων τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλης, δύνασαι με καθαρίσαι. **13**καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ λέγων, θέλω, καθαρίσθητ! καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. **14**καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ, μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἵερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθώς προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **15**διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ; καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. **16**αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

17καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἥσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἱ ἥσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἰουδαίας, καὶ Ἱερουσαλήμ. καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἵδσθαι αὐτόν. **18**καὶ ἵδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. **19**καὶ μὴ εὐρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἐμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. **20**καὶ ἵδων τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν, ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου. **21**καὶ ἥρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες, τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας? τίς δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός? **22**ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν? **23**τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἶπεν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου, ἢ εἶπεν, ἔγειρε καὶ περιπάτει? **24**ίνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας— εἶπεν τῷ παραλελυμένῳ, σοὶ λέγω, ἔγειρε, καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. **25**καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὁ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν Θεόν. **26**καὶ ἐκστασις ἔλαβεν ἀπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπιλήσθησαν φόβου λέγοντες, ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον.

27καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὄνόματι Λευεὶν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ,
ἀκολούθει μοι. **28**καὶ καταλιπὼν πάντα, ἀναστὰς ἤκολούθει αὐτῷ.

29καὶ ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην Λευεὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὅχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων, οἵ Ἰσαν μετ'
αὐτῶν κατακείμενοι. **30**καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες,
διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε? **31**καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, οὐ
χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες. **32**οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς
εἰς μετάνοιαν.

33οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν, οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνά, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν
Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν. **34**ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ
ό νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν ποιῆσαι νηστεύειν? **35**ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε
νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **36**ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς: ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἴματου
καινοῦ σχίσας, ἐπιβάλλει ἐπὶ ἴματιν παλαιόν; εἰ δὲ μή γε καὶ τὸ καινὸν σχίσει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει τὸ
ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. **37**καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς; εἰ δὲ μή γε ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος
τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται; **38**ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον.
39οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν θέλει νέον; λέγει γάρ, ὁ παλαιὸς χρηστός ἐστιν.

Chapter 6

1ἔγένετο δὲ ἐν Σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπιρίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Ἱσθιον τοὺς
στάχυας, ψώχοντες ταῖς χερσίν. **2**τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον, τί ποιεῖτε ὁ οὐκ ἔξεστιν τοῖς Σάββασιν? **3**καὶ
ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε, ὃ ἐποίησεν Δαυεὶδ ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ'
αὐτοῦ ὄντες? **4**ώς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως λαβών, ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν τοῖς
μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν, εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς? **5**καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Κύριός ἐστιν τοῦ Σαββάτου ὁ Υἱὸς
τοῦ Ἄνθρώπου.

6ἔγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ Σαββάτῳ, εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν; καὶ ἦν ἄνθρωπος ἔκει, καὶ ἡ χεὶρ
αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἡνὶ ξηρά. **7**παρετηροῦντο δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν τῷ Σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα
εὕρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ. **8**αὐτὸς δὲ ἥδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ ξηράν ἔχοντι τὴν χεῖρα,
ἔγειρε, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. καὶ ἀναστὰς, ἔστη. **9**εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, ἐπερωτῶ ὑμᾶς, εἰ ἔξεστιν τῷ
Σαββάτῳ ἀγάθοποι οὗσαι ἢ κακοποιοῦσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι? **10**καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς, εἶπεν
αὐτῷ, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. **11**αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ
διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἄν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ.

12ἔγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἔξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ
προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. **13**καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν
δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὡνόμασεν: **14**Σίμωνα ὃν καὶ ὡνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, **15**καὶ Μαθθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον Ἀλφαίου, καὶ
Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, **16**καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης.

17καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὅχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ
ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας, καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, **18**οἵ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ
ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν. καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο. **19**καὶ πᾶς ὁ ὅχλος
ἐζήτουν ἄπτεσθαι αὐτοῦ; ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἵστο πάντας.

20καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμούς αὐτοῦ εἰς τὸν μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν, μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ
Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **21**μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε.

22μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὄνειδίσωσιν, καὶ ἐκβάλωσιν τὸ
ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἔνεκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἄνθρώπου; **23**χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ σκιρτήσατε; Ἰδοὺ γάρ, ὁ

μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ. κατὰ τὰ αὐτὰ γάρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. ²⁴πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. ²⁵οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάσετε. οὐαί, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.

²⁶οὐαὶ ὅταν ὑμᾶς καλῶς εἴπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὰ αὐτὰ γάρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

²⁷ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, ²⁸εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπιηρεαζόντων ὑμᾶς. ²⁹τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην; καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἴματιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. ³⁰παντὶ αἰτοῦντί σε, δίδου; καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. ³¹καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.

³²καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἔστιν? καὶ γάρ οἱ ἀμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. ³³καὶ γάρ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἔστιν? καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. ³⁴καὶ ἐὰν δανίσητε παρ' ὃν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἔστιν? καὶ ἀμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς δανίζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἵσα. ³⁵πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανίζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες; καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου; ὅτι αὐτὸς χρηστός ἔστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς, ³⁶γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἔστιν.

³⁷καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε; καὶ μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε.

³⁸δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν; μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερεκχυννόμενον, δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν, ὃ γάρ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

³⁹εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς: μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν? οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον ἐμπεσοῦνται?

⁴⁰οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον; κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. ⁴¹τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς? ⁴²πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δοκὸν οὐ βλέπων? ὑποκριτά, ἐκβαλε πρώτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν.

⁴³οὐ γάρ ἔστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν; οὐδὲ πάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν.

⁴⁴ἔκαστον γάρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται. οὐ γάρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. ⁴⁵ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν. ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

⁴⁶τί δέ με καλεῖτε Κύριε, Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἀλέγω? ⁴⁷πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἔστιν ὅμοιος: ⁴⁸ὅμοιός ἔστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, δὲς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν; πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἵσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν, διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν. ⁴⁹οὐ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἔστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου; ἢ προσέρρηξεν ὁ ποταμός καὶ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ρῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

Chapter 7

¹ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ρήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ. ²ἔκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων, ἥμελλεν τελευτᾶν, δὲς ἦν αὐτῷ ἐντιμος. ³ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. ⁴οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες, ὅτι ἀξιός ἔστιν ὃ παρέξῃ τοῦτο; ⁵ἀγαπᾶ γάρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὧκοδόμησεν ἡμῖν. ⁶οὐ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἦδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπειψεν φίλους ὁ ἔκατοντάρχης λέγων αὐτῷ, Κύριε, μὴ σκύλλου, οὐ γάρ ίκανός εἰμι, ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς; ⁷διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἤξιώσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν; ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ιαθήτω ὁ παῖς μου. ⁸καὶ γάρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ’ ἐμαυτὸν στρατιώτας; καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι,

καὶ πορεύεται; καὶ ἄλλω, ἔρχου, καὶ ἔρχεται; καὶ τῷ διούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ⁹ἀκούσας δὲ ταῦτα, ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν· καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὅχλῳ εἶπεν, λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. ¹⁰καὶ ύποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον, οἱ πεμφθέντες εὗρον τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα.

¹¹καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔξῃ, ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὄχλος πιολύς. ¹²ώς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἴδού ἐξεκομίζετο τεθνηκῶς μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ; καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. ¹³καὶ ἵδων αὐτὴν, ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, μὴ κλαῖε. ¹⁴καὶ προσελθών, ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν, νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι! ¹⁵καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ¹⁶ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες, ὅτι προφήτης μέγας ἡγέρθη ἐν ἡμῖν! καὶ, ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ! ¹⁷καὶ ἔξηλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ περιχώρᾳ.

¹⁸καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννην οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἰωάννης ¹⁹ἐπεμψεν πρὸς τὸν Κύριον λέγων, σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ²⁰παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν, οἱ ἄνδρες εἶπαν, Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων, σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν? ²¹ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων, καὶ μαστίγων, καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἔχαρισατο βλέπειν. ²²καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, πορευθέντες, ἀπαγγείλατε Ἰωάννην ἂ εἴδετε καὶ ἡκούσατε: τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. ²³καὶ μακάριος ἐστιν ὃς ἔὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

²⁴ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου: τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι? κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ²⁵ἄλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν? ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἴματίοις ἡμφιεσμένον? ἴδού, οἱ ἐν ἴματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. ²⁶ἄλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν? προφήτην? ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. ²⁷οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται, ἴδού, ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἐμπροσθέν σου. ²⁸λέγω ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου οὐδεὶς ἐστιν; ὃ δὲ μικρότερος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. ²⁹(καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου; ³⁰οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ, τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἥθετησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.) ³¹τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι? ³²ὅμοιοι εἰσὶν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, ἀ λέγει, ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε; ἐθρηγήσαμεν καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. ³³ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς, μὴ ἐσθίων ἄρτον μήτε πίνων οἶνον, καὶ λέγετε, δαιμόνιον ἔχει. ³⁴ἐλήλυθεν ὁ γιὸς τοῦ Ἀνθρώπου, ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, ίδού, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν. ³⁵καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς.

³⁶ἥρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων, ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ; καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρισαίου, κατεκλίθη. ³⁷καὶ ἴδού γυνὴ ἡτοῦ ἦν ἐν τῇ πόλει ἀμαρτωλός; καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, ³⁸καὶ στᾶσα ὅπιστα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, τοῖς δάκρυσιν ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. ³⁹ἴδων δὲ ὁ Φαρισαῖος, ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων, οὗτος εἰ ἦν ἡν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἄν τις καὶ ποταπή ἡ γυνὴ, ἡτοῦ ἀπέτειται αὐτοῦ, ὅτι ἀμαρτωλός ἐστιν. ⁴⁰καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, Σίμων, ἔχω σοὶ τι εἰπεῖν. ὁ δέ, Διδάσκαλε, εἰπέ, φησίν. ⁴¹δύο χρεοφιλέται ἦσαν: δανιστῇ τινι ὃ εῖς ὕφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἔτερος πεντήκοντα. ⁴²μὴ ἔχόντων αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἔχαρισατο. τίς οὖν αὐτῶν, πλεῖστον ἀγαπήσει αὐτόν? ⁴³ἀποκριθεὶς Σίμωνι εἶπεν, ὑπολαμβάνω ὅτι ὡς τὸ πλεῖστον ἔχαρισατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὁρθῶς ἔκρινας. ⁴⁴καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη, βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα? εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ μοι ἐπὶ πόδας οὐκ ἔδωκας; αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξεν. ⁴⁵φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας; αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπεν καταφιλούσα μου τοὺς πόδας. ⁴⁶ἔλαιψε τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψα; αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν τοὺς πόδας μου. ⁴⁷οὕτως χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἀμαρτίαι αἱ πολλαὶ, ὅτι ἡγάπησεν πολὺ; ὡς δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. ⁴⁸εἶπεν δὲ αὐτῇ, ἀφέωνται σου αἱ ἀμαρτίαι. ⁴⁹καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἀμαρτίας ἀφίησιν? ⁵⁰εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε; πορεύου εἰς εἰρήνην.

Chapter 8

1καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευεν, κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, **2**καὶ γυναικές τινες αἱ ἥσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν: Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ’ ἣς δαιμόνια ἐπτὰ ἔξεληλύθει, **3**καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἔτεραι πολλαὶ, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

4συνιόντος δὲ ὅχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν, εἶπεν διὰ παραβολῆς: **5**Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ὃ μὲν ἐπεσεν παρὰ τὴν ὄδόν, καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. **6**καὶ ἔτερον κατέπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. **7**καὶ ἔτερον ἐπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συνφυεῖσαι αἱ ἀκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. **8**καὶ ἔτερον ἐπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἐκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει, ὁ ἔχων ὕτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

9ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή? **10**ὁ δὲ εἶπεν, ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

11ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή: ὁ σπόρος ἔστιν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. **12**οἱ δὲ παρὰ τὴν ὄδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. **13**οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. **14**τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν, καὶ πλούτου, καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, πορευόμενοι συνπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. **15**τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16οὔδεὶς δὲ λύχνον ἄψας, καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ’ ἐπὶ λυχνίας τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. **17**οὐ γάρ ἔστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται; οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. **18**βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε; ὃς ἂν γάρ ἔχῃ, διθήσεται αὐτῷ; καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.

19παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἡδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὅχλον.

20ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου, ἐστήκασιν ἔξω ἵδειν θέλοντες σε. **21**ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.

22ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης; καὶ ἀνήχθησαν. **23**πλεόντων δὲ αὐτῶν, ἀφύπνωσεν. καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευσον. **24**προσελθόντες δὲ, διήγειραν αὐτὸν λέγοντες, Ἐπιστάτα, Ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα! ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ, καὶ τῷ κλύδωνι, τοῦ ὄντος, καὶ ἐπαύσαντο καὶ ἐγένετο γαλήνη. **25**εἶπεν δὲ αὐτοῖς, ποῦ ἡ πίστις ὑμῶν? φοβηθέντες δὲ, ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὄντι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ?

26καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν, ἦτις ἔστιν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας. **27**ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπῆντησεν ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια, καὶ χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἴματιον, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ’ ἐν τοῖς μνήμασιν. **28**ἰδών δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν, τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου? δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃ! **29**παρήγγειλεν γάρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γάρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσεσιν καὶ πέδαις, φυλασσόμενος, καὶ διαρήσσων τὰ δεσμὰ, ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. **30**ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, τί σοι ὄνομά ἐστιν? ὁ δὲ εἶπεν, λεγεών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν. **31**καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν Ἀβυσσον ἀπελθεῖν.

32ἥν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει, καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν; καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. **33**ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.

34Ιδόντες δὲ οἱ βόσκοντες, τὸ γεγονὸς, ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. **35**Ἐξῆλθον δὲ ίδειν τὸ γεγονὸς, καὶ ἤλθαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗραν καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν, ἴματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ; καὶ ἐφοβήθησαν. **36**Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ίδοντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. **37**καὶ ἡρώτησεν αὐτὸν ἄπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γερασηνῶν, ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. αὐτὸς δὲ ἐμβὰς, εἰς πλοῖον, ὑπέστρεψεν. **38**Ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὸν αὐτῷ. ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων, **39**Ὕπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός. καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν, κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

40Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέψειν τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος; ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. **41**καὶ ίδοὺ, ἤλθεν ἀνὴρ ὡς ὄνομα Ἰάειρος, καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, **42**ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν.

ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. **43**καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει αἴματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις Ἱατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν ἀπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, **44**προσελθοῦσα ὅπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ρύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. **45**καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, τίς ὁ ἀψάμενός μου? ἀρνούμενων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος, Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν. **46**Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, ἥψατό μού τις; ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξεληλυθύαιν ἀπ' ἐμοῦ. **47**Ιδοὺσα δὲ ἡ γυνὴ, ὅτι οὐκ ἔλαθεν, τρέμουσα ἤλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἵάθη παραχρῆμα. **48**Ο δὲ εἶπεν αὐτῇ, Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε; πορεύου εἰς εἰρήνην.

49ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων, ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου; μηκέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον. **50**Ο δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ, μὴ φοβοῦ; μόνον πίστευσον, καὶ σωθήσεται. **51**Ἐλθών δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα σὸν αὐτῷ, εἰ μὴ Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον, καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς, καὶ τὴν μητέρα. **52**Ἐκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. οὐ δὲ εἶπεν, μὴ κλαίετε; οὐ γὰρ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. **53**καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. **54**Αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησεν λέγων, ἡ παῖς, ἔγειρε! **55**καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα; καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. **56**καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς; οὐ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Chapter 9

1συνκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἔξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν, **2**καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵσθαι τοὺς ἀσθενεῖς. **3**καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν; μήτε ῥάβδον, μήτε πήραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε δύο χιτῶνας ἔχειν. **4**καὶ εἰς ἣν ἀν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5**καὶ ὅσοι ἀν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε, εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. **6**Ἐξερχόμενοι δὲ, διηρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7ῆκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ύπο τινῶν, ὅτι Ἰωάννης ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν; **8**ύπό τινων δὲ, ὅτι Ἡλείας ἐφάνη; ἀλλων δὲ, ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **9**εἶπεν δὲ ὁ Ἡρώδης, Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα? καὶ ἐζήτει ίδειν αὐτόν.

10καὶ ὑποστρέψαντες, οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ὑπεχώρησεν κατ' ίδιαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδά. **11**οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἡκολούθησαν αὐτῷ. καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας, ἵστο.

12ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν, προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ, ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλως κώμας καὶ ἀγροὺς, καταλύσωσιν καὶ εύρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὕδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. **13**εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ εἶπαν, οὐκ εἰσὶν ήμιν πλεῖστον ἢ ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες, ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. **14**(ἥσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι.) εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ὡσεὶ ἀνὰ πεντήκοντα. **15**καὶ ἐποίησαν οὕτως, καὶ

κατέκλιναν ἄπαντας. **16**λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἵχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. **17**καὶ ἔφαγον καὶ ἔχορτάσθησαν πάντες; καὶ ἥρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα.

18καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων, τίνα με οἱ ὄχλοι λέγουσιν εἶναι? **19**οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ, Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ, ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **20**εἶπεν δὲ αὐτοῖς, ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι? Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.

21Ο δὲ, ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο, **22**εἰπὼν, ὅτι δεῖ τὸν Γιὸν τοῦ Ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

23ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας, εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀρνησάσθω ἔαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. **24**ὅς γάρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν; ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σῶσει αὐτήν. **25**τί γάρ ὡφελεῖται ἄνθρωπος, κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἔαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἡ ζημιωθείς? **26**ὅς γάρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ Γιὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πατρὸς, καὶ τῶν ἀγίων ἀγγέλων. **27**λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶν τινες τῶν αὐτοῦ ἑστηκότων, οἵ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἔως ἂν ἴδωσιν τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

28ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ, παραλαβὼν Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. **29**καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἔτερον, καὶ ὁ ἴματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἔξαστράπτων. **30**καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλείας, **31**οἵ ὁφέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν ἔξιδον αὐτοῦ, ἦν ἡμελλεν πληροῦν ἐν Ιερουσαλήμ. **32**Ο δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπνῷ; διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. **33**καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὥδε εἶναι; καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς: μίαν σοὶ, καὶ μίαν Μωϋσεῖ, καὶ μίαν Ἡλείᾳ, μὴ εἰδώς ὃ λέγει. **34**ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίαζεν αὐτούς; ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην. **35**καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, οὗτός ἐστιν ὁ Γιός μου, ὁ ἐκλεγμένος; αὐτοῦ ἀκούετε. **36**καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὥν ἔώρακαν.

37ἐγένετο δὲ τῇ ἔξῃ ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους, συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. **38**καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόρσην λέγων, Διάσκαλε, δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς μοί ἐστιν. **39**καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἔξαιφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν. **40**καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου, ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν. **41**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ὡς γενεὰ ἀπιστος καὶ διεστραμένη, ἔως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν? προσάγαγε ὥδε τὸν υἱόν σου. **42**ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἤρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν. ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἵσσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. **43**ἔξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει, εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, **44**Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὕπανθρώπου τούς λόγους τούτους, ὁ γάρ οὐτοῦ Ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. **45**οἱ δὲ ἡγνόουσιν τὸ ρήμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό; καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ρήματος τούτου.

46εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. **47**ο δὲ Ἰησοῦς εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίον, ἔστησεν αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ, **48**καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὅς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, ἔμε δέχεται; καὶ ὅς ἂν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ γάρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστιν μέγας.

49 ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὄνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. **50** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, μὴ κωλύετε; δις γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν.

51 ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συνπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον ἔστηρισεν, τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, **52** καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ πορευθέντες, εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὡς ἐτοιμάσαι αὐτῷ. **53** καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. **54** ἴδοντες δὲ, οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπαν, Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς? **55** στραφεὶς δὲ, ἐπειμησεν αὐτοῖς. **56** καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

57 καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπεν τις πρὸς αὐτόν, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. **58** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὃ δὲ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη. **59** εἶπεν δὲ πρὸς ἔτερον, ἀκολούθει μοι. ὃ δὲ εἶπεν, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι, πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. **60** εἶπεν δὲ αὐτῷ, ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἔσυτῶν νεκρούς; σὺ δὲ ἀπελθὼν, διάγγελλε τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. **61** εἶπεν δὲ καὶ ἔτερος, ἀκολουθήσω σοι, Κύριε, πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. **62** εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς, οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὄπίσω, εὕθετός ἔστιν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

Chapter 10

1 μετὰ δὲ ταῦτα, ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἐτέρους ἐβδομήκοντα δύο, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἡμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. **2** ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς, ὃ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐργάτας ἐκβάλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. **3** Ὁπάγετε ἵδον, ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. **4** μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα; καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. **5** εἰς ἣν δ' ἂν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε, εἰρήνη τῷ οἰκῳ τούτῳ. **6** καὶ ἐὰν ἔκει ἦν οἰκός εἰρήνης, ἐπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν; εἰ δὲ μὴ γε ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. **7** ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν; ἔξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. **8** καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν. **9** καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς, ἥγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **10** εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἰπατε, **11** καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν, ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἀπομασόμεθα ὑμῖν; πλήν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἥγγικεν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **12** λέγω ὑμῖν, ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

13 οὐαί σοι, Χοραζείν! οὐαί σοι, Βηθσαΐδα! ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις, αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἀν ἐν σάκκῳ καὶ σπιδῷ καθήμενοι μετενόησαν. **14** πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἡ ὑμῖν. **15** καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἔως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ? ἔως τοῦ Ἄδου καταβήσῃ.

16 ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει; καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ; ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστεῖλαντά με.

17 ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα δύο μετὰ χαρᾶς λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὄνόματί σου. **18** εἶπεν δὲ αὐτοῖς, ἐθέωρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. **19** ἵδον, δέδωκα ὑμῖν τὴν ἔξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὅφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. **20** πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὄνόματα ὑμῶν ἐνγέραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἡγαλλιάσατο τῷ Πνεύματι τῷ Ἀγίῳ καὶ εἶπεν, ἔξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις; ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως εὔδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. **22** πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἔστιν ὁ Υἱὸς, εἰ μὴ ὁ Πατήρ; καὶ τίς ἔστιν ὁ Πατήρ, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ὡς ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι.

23καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ’ ἵδιαν, εἶπεν, μακάριοι οἱ ὄφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἢ βλέπετε! **24**λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἡθέλησαν ἴδεῖν ἢ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἴδαν; καὶ ἀκοῦσαι ἢ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἥκουσαν.

25καὶ ἵδοὺ, νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων, Διδάσκαλε, τί ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω? **26**ό δὲ εἶπεν πρὸς αὐτὸν, ἐν τῷ νόμῳ τί γένεραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; **27**ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ἔξ ὅλης καρδίας σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου; καὶ, τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **28**εἶπεν δὲ αὐτῷ, ὁρθῶς ἀπεκρίθης. τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ.

29ο δὲ θέλων δικαιῶσαι ἔαυτὸν, εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον? **30**ὑπολαβὼν δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱερειχῶ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἵ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ. **31**κατὰ συνκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἵδων αὐτὸν ἀντιπαρῆθεν; **32**όμοιώς δὲ καὶ Λευείτης κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἵδων ἀντιπαρῆθεν. **33**Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἥλθεν κατ’ αὐτὸν, καὶ ἵδων ἐσπλαγχνίσθη **34**καὶ προσελθὼν, κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον; ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτήνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. **35**καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐκβαλὼν, ἔδωκεν δύο δηνάρια τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν, ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἀν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με ἀποδώσω σοι. **36**τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι, τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς? **37**ο δὲ εἶπεν, ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ’ αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, πορεύου καὶ σὺ ποίει ὄμοιώς.

38ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς, αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά; γυνὴ δέ τις ὄνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν, **39**καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ, καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἥκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. **40**ἡ δὲ Μάρθα περιεσπάτο περὶ πολλὴν διακονίαν; ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν, Κύριε, οὐ μέλει σοι, ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν? εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται! **41**ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Κύριος, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, **42**ἐνός δέ ἐστιν χρεία; Μαριὰμ γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἡτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ’ αὐτῆς.

Chapter 11

1καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπεν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν, Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ιωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. **2**εἶπεν δὲ αὐτοῖς, ὅταν προσεύχησθε, λέγετε, Πάτερ, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου; ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου; **3**τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον, δίδου ἡμῖν τὸ καθ’ ἡμέραν; **4**καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὄφείλοντι ἡμῖν; καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.

5καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, τίς ἔξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύεσται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ εἴπη αὐτῷ, φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, **6**ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἔξ ὄδοῦ πρὸς με, καὶ οὐκ ἔχω ὁ παραθήσω αὐτῷ.

7κάκείνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη, μή μοι κόπους πάρεχε; ἥδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ’ ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν; οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. **8**λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ, ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὄσων χρήζει.

9κάγω ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν; ζητεῖτε, καὶ εύρηστε; κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. **10**πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει; καὶ ὁ ζητῶν εύρισκει; καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. **11**τίνα δὲ ἔξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ σιὸς Ἰχθύν, καὶ ἀντὶ Ἰχθύος, ὅφιν αὐτῷ ἐπιδώσει? **12**ἢ καὶ αἰτήσει ὥρον, ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον? **13**εὶ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες, οἰδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ, δώσει Πνεῦμα Ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν?

14καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον κωφόν; ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. **15**τινὲς δὲ ἔξ αὐτῶν εἶπον, ἐν Βεελζεβούλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων, ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. **16**ἔτεροι δὲ πειράζοντες, σημεῖον ἔξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ’ αὐτοῦ. **17**αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς, πᾶσα βασιλεία ἐφ’ ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἴκον πίπτει. **18**εὶ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ’ ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ? ὅτι λέγετε, ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. **19**εὶ δὲ ἐγὼ ἐν

Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν? διὰ τοῦτο, αὐτοὶ ὑμῶν κριταὶ ἔσονται. **20** εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ, ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **21** ὅταν ὁ Ἰσχυρὸς καθωπλισμένος, φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, **22** ἐπάν τὸν δὲ Ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθών, νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ἣ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῆνα αὐτοῦ διαδίδωσιν. **23** ὁ μὴ ὧν μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐμοῦ ἐστιν; καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.

24 ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἔξελθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπταυσιν; καὶ μὴ εύρισκον, λέγει, ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἔξῆλθον. **25** καὶ ἐλθὼν, εύρισκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **26** ὅτε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ ἐπτά, καὶ εἰσελθόντα, κατοικεῖ ἐκεῖ; καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, χείρονα τῶν πρώτων.

27 ἔγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ, μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. **28** αὐτὸς δὲ εἶπεν, μενοῦν, μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες.

29 τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων, ἥρξατο λέγειν, ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρά ἐστιν; σημεῖον ζητεῖ καὶ σημεῖον οὐδοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. **30** καθὼς γάρ ἐγένετο Ἰωνᾶς τοῖς Νινευείταις σημεῖον, οὗτως ἐσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. **31** βασιλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἥλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος; καὶ ἴδού, πλεῖστον Σολομῶνος ὕδε. **32** ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ; καὶ ἴδού, πλεῖστον Ἰωνᾶ ὕδε.

33 οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φῶς βλέπωσιν. **34** ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὄφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὄφθαλμός σου ἀπλοῦς ἦ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν; ἐπάν τὸ πονηρὸς ἦ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. **35** σκόπει οὖν, μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. **36** εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον μέρος τι σκοτεινόν, ἐσται φωτεινὸν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.

37 ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ, εἰσελθών δὲ, ἀνέπεσεν. **38** ὁ δὲ Φαρισαῖος Ἰδών, ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. **39** εἶπεν δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν, νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. **40** ἄφρονες! οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν? **41** πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἴδού, πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν.

42 ἀλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ πήγανον, καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κάκεῖνα μὴ παρεῖναι. **43** οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. **44** οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἔστε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἀνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἰδασιν.

45 ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων, καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. **46** ὁ δὲ εἶπεν, καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί! ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσφαύετε τοῖς φορτίοις. **47** οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς, **48** ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. **49** διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν, ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ διώξουσιν, **50** ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυννόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, **51** ἀπὸ αἵματος Ἀβελ ἔως αἵματος Ζαχαρίου, τοῦ ἀπολογένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου; ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. **52** οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως; αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.

53 κάκεῖθεν ἔξελθόντος αὐτοῦ, ἥρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, **54** ἐνεδρεύοντες αὐτὸν θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Chapter 12

1ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὅχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἥρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον, προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, τῶν Φαρισαίων, ἡτις ἔστιν ὑπόκρισις. **2**οὐδὲν δὲ συνκεκαλυμμένον ἔστιν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. **3**ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται; καὶ ὃ πρὸς τὸ οὗς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.

4λέγω δὲ ὑμῖν, τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἔχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. **5**ύποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε: φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι, ἔχοντα ἔξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Γέενναν; ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. **6**οὐχὶ πέντε στρουθία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο? καὶ ἐν ἔξι αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **7**ἄλλα καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηνται. μὴ φοβεῖσθε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

8λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἑμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ὁμολογήσει, ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ; **9**ό δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. **10**καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ; τῷ δὲ εἰς τὸ Ἀγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι, οὐκ ἀφεθήσεται. **11**ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς, καὶ τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς ἔξουσίας, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε; **12**τὸ γάρ Ἀγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀ δεῖ εἰπεῖν.

13εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ ὅχλου αὐτῷ, Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἔμοι τὴν κληρονομίαν. **14**ό δὲ εἶπεν αὐτῷ, ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς? **15**εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, ὄρατε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ, ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἔστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ. **16**εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων, ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. **17**καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων, τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου? **18**καὶ εἶπεν, τοῦτο ποιήσω: καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον καὶ τὰ ἀγαθά μου. **19**καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου, ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά; ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. **20**εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Θεός, ἄφρων, ταῦτη τῇ νυκτὶ, τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ; ἀ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται? **21**οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν.

22εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ, τί φάγητε μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσησθε. **23**ή γάρ ψυχὴ πλειόν ἔστιν τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. **24**κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἵς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς, πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν! **25**τίς δὲ ἔξι ὑμῶν μεριμνῶν, δύναται ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι πῆχυν? **26**εὶς οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε? **27**κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει, οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει; λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ, περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **28**εὶς δὲ ἐν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὅντα σήμερον, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι? **29**καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε; **30**ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν; ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ οἶδεν ὅτι χρήζετε τούτων. **31**πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν.

32μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον, ὅτι εὐδόκησεν ὁ Πατὴρ ὑμῶν, διοῦνται ὑμῖν τὴν βασιλείαν. **33**πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην; ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει. **34**ὅπου γάρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται.

35ξοτωσαν ὑμῶν αἱ ὄσφύες περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι; **36**καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. **37**μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθῶν, ὁ Κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας. ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς, καὶ παρελθῶν, διακονήσει αὐτοῖς. **38**καν ἐν τῇ δευτέρᾳ καν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἐλθῃ, καὶ εὕρῃ οὕτως, μακάριοί εἰσιν ἐκεῖνοι!

39τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εὶς ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, οὐκ ἂν ἀφῆκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. **40**καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε, ὁ γίγαντος τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεται.

41εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας? **42**καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς Θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον? **43**μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν, ὁ κύριος αὐτοῦ εύρήσει ποιοῦντα οὕτως. **44**ἄληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. **45**ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύριος μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρχηται τύπτειν τοὺς παιδίας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, **46**ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. **47**ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐτοιμάσας ἡ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς; **48**ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας, παντὶ δὲ ὡς ἐδόθη πολύ, πολὺν ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ; καὶ ὡς παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

49πῦρ ἥλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἥδη ἀνήφθη? **50**βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἔως ὅτου τελεσθῇ? **51**δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ? οὐχὶ λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμόν.

52εσσονται γάρ ἀπὸ τοῦ νῦν, πέντε ἐν ὑπάρχουσιν, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν, καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν.

53διαμερισθήσονται πατήρ ἐπὶ υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί; μήτηρ ἐπὶ τὴν θυγατέρα, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα; πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν.

54ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις, ὅταν ἴδητε νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε, ὅτι ὅμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως. **55**καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. **56**ύποκριτα! τὸ πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ τοῦτον, πῶς οὐκ οἴδατε δοκιμάζειν?

57τί δὲ καὶ ἀφ' ἔαυτῶν, οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον? **58**ώς γάρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπὶ ἄρχοντα ἐν τῇ ὁδῷ, δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε κατασύρη σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν. **59**λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἔως καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

Chapter 13

1παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ, ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὃν τὸ αἷμα Πειλάτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. **2**καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι, ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασιν? **3**οὐχὶ λέγω ὑμῖν; ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὄμοιῶς ἀπολεῖσθε. **4**ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτώ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ? **5**οὐχὶ λέγω ὑμῖν; ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὄσαύτως ἀπολεῖσθε.

6ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν: συκῆν εἶχέν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ; καὶ ἥλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. **7**εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, ίδοὺ, τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω. ἔκκοψον αὐτήν, ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ? **8**ὅ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ, κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἔως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ βάλω κόπτρια; **9**καὶ μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ μέλλον, εἰ δὲ μή γε ἐκκόψεις αὐτήν.

10ἥν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς Σάββασιν. **11**καὶ ἰδοὺ, γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτώ, καὶ ἦν συνκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. **12**ἰδὼν δὲ αὐτὴν, ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ, γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. **13**καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζεν τὸν Θεόν. **14**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ Σαββάτῳ ἐθεραπεύεσσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ, ὅτι ἔξη ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι; ἐν αὐταῖς οὖν ἔρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου. **15**ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, ύποκριτα! ἔκαστος ὄμων τῷ Σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ, ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει? **16**ταύτην δὲ θυγατέρα Αβραὰμ οῦσαν, ἦν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς, ἵδοὺ, δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ

τοῦ Σαββάτου? ¹⁷καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ; καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

¹⁸ἔλεγεν οὖν, τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν? ¹⁹ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν, ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἔαυτοῦ; καὶ ηὔξησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

²⁰καὶ πάλιν εἶπεν, τίνι ὁμοιώσω τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ? ²¹ὁμοία ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα, γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

²²καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας, διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα. ²³εἶπεν δέ τις αὐτῷ, Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι? ὃ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, ²⁴ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ισχύουσιν. ²⁵ἀφ' οὗ ἂν ἔγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν; καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ. ²⁶τότε ἄρξεσθε λέγειν, ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. ²⁷καὶ ἐρεῖ λέγων ὑμῖν, οὐκ οἶδα πόθεν ἐστέ; ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες ἐργάται ἀδικίας. ²⁸ἐκεῖ ἐσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφήτας, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. ²⁹καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ³⁰καὶ ίδοὺ, εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι.

³¹ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ, ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. ³²καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτη, ίδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ λάσεις ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. ³³πλὴν δεῖ με, σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἔχομένη πορεύεσθαι; ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. ³⁴Ιερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἡθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, δὸν τρόπον ὅρνις τὴν ἔαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἡθελήσατε. ³⁵ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἔδητε ἔως ἥξει ὅτε εἴπητε, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὄνόματι Κυρίου.

Chapter 14

¹καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἰκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων, Σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἥσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. ²καὶ ίδοὺ, ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἐμπροσθεν αὐτοῦ. ³καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων, ἔξεστιν τῷ Σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὕ? ⁴οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος, λάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. ⁵καὶ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, τίνος ὑμῶν υἱὸς ἡ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου? ⁶καὶ οὐκ ἰσχυσαν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα.

⁷ἔλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἔξελγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς, ⁸ὅταν κληθῆς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, ⁹καὶ ἐλθὼν, ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι, δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ¹⁰ἄλλ' ὅταν κληθῆς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε ἐρεῖ σοι, φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον. τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συνανακειμένων σοι. ¹¹ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἔαυτὸν ὑψωθήσεται. ¹²ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν, ὅταν ποιῆς ἄριστον ἡ δεῖπνον, μὴ φύνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά σοι. ¹³ἄλλ' ὅταν δοχὴν ποιῆς, κάλει πτωχούς, ἀναπτείρους, χωλούς, τυφλούς, ¹⁴καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι; ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαιών.

¹⁵ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ, μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

¹⁶ό δὲ εἶπεν αὐτῷ, ἄνθρωπός τις ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλούς. ¹⁷καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις, ἔρχεσθε, ὅτι ἥδη ἔτοιμά ἐστιν. ¹⁸καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες

παραιτεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ, ἀγρὸν ἡγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθών ἵδεν αὐτόν; ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον. ¹⁹καὶ ἔτερος εἶπεν, ζεύγη βιῶν ἡγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά; ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον. ²⁰καὶ ἔτερος εἶπεν, γυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. ²¹καὶ παραγενόμενος, ὁ δοῦλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὄργισθεὶς, ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ, ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ρύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀναπείρους, καὶ τυφλοὺς, καὶ χωλοὺς, εἰσάγαγε ὥδε. ²²καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος, Κύριε, γέγονεν ὁ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. ²³καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον, ἐξελθε εἰς τὰς ὁδούς καὶ φραγμούς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος; ²⁴λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων, γεύσεται μου τοῦ δείπνου.

²⁵συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί; καὶ στραφεὶς, εἶπεν πρὸς αὐτούς, ²⁶εἴ τις ἔρχεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἔαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἔαυτοῦ, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής. ²⁷ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής. ²⁸τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας, ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν? ²⁹ίνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν ³⁰λέγοντες, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἰσχυσεν ἐκτελέσαι. ³¹ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον, οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύσεται, εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἰκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν? ³²εὶ δὲ μή γε ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος, πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. ³³οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν διὰ οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἔαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής.

³⁴καλὸν οὖν τὸ ἄλας, ἐὰν δὲ καὶ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται? ³⁵οὕτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὕθετόν ἐστιν; ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὕτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Chapter 15

¹ἥσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. ²καὶ διεγόγγυζον οἵ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες, ὅτι οὗτος ἀμαρτωλὸς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. ³εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων, ⁴τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἐν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἔως εὕρῃ αὐτό? ⁵καὶ εύρων, ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὄμοις αὐτοῦ χαίρων. ⁶καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συνκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς, συνχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλό! ⁷λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσιν μετανοίας.

⁸ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἄπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἔως οὖς εὕρῃ? ⁹καὶ εύροισα, συνκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα, συνχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. ¹⁰οὕτως λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

¹¹εἶπεν δὲ, ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. ¹²καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας, καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. ¹³καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν πάντα, ὁ νεώτερος οὐτὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. ¹⁴δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἴσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. ¹⁵καὶ πορευθεὶς, ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. ¹⁶καὶ ἐπεθύμει χορτασθῆναι ἐκ τῶν κερατίων ὃν ἥσθιον οἱ χοῖροι; καὶ οὐδεὶς ἐδίσου αὐτῷ. ¹⁷εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη, πάσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ὥδε ἀπόλλυμαι? ¹⁸ἀναστὰς, πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου; ¹⁹οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. ποίησόν με ὡς ἔνα τῶν μισθίων σου. ²⁰καὶ ἀναστὰς, ἥλθεν πρὸς τὸν πατέρα ἔαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν, ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ²¹εἶπεν δὲ ὁ οὐτὸς αὐτῷ, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου; οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. ²²εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, ταχὺ ἐξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην, καὶ

ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας;²³καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθώμεν. ²⁴ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλώς καὶ εύρεθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι.

²⁵ἥν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ; καὶ ὡς ἐρχόμενος, ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἥκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν. ²⁶καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα τῶν παιδῶν, ἐπινθάνετο τί ἄν εἴη ταῦτα. ²⁷ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἤκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ²⁸ἀργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἥθελεν εἰσελθεῖν. ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἔξελθὼν, παρεκάλει αὐτόν. ²⁹ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἵδού, τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολὴν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. ³⁰ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἥλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον! ³¹ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοὶ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἔστιν. ³²εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος, νεκρὸς ἦν καὶ ἤζησεν, καὶ ἀπολωλώς καὶ εύρεθη.

Chapter 16

¹ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς, ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ²καὶ φωνήσας αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ, τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ? ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου; οὐ γάρ δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. ³εἶπεν δὲ ἐν ἕαυτῷ ὁ οἰκονόμος, τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ? σκάπτειν οὐκ ἰσχύω; ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ⁴ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας, δέξωνται με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. ⁵καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα ἔκαστον τῶν χρεοφιλετῶν τοῦ κυρίου ἕαυτοῦ, ἔλεγεν τῷ πρώτῳ, πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου? ⁶ὁ δὲ εἶπεν, ἐκατὸν βάτους ἐλαίου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. ⁷ἔπειτα ἐτέρῳ εἶπεν, σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις? ὁ δὲ εἶπεν, ἐκατὸν κόρους σίτου. λέγει αὐτῷ, δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὄγδοήκοντα. ⁸καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν. ὅτι οἱ υἱοί τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι οὐ πέρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἔαυτῶν εἰσιν. ⁹καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἔαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰώνιους σκηνάς.

¹⁰ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἔστιν; καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἔστιν. ¹¹εὶς οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει? ¹²καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει? ¹³οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, ἢ γάρ τὸν ἔνα μισήσει, καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει; ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.

¹⁴ἥκουσαν δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἔξεμυκτήριζον αὐτόν. ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς ἔστε οἱ δικαιοῦντες ἔαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ Θεός γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν; ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

¹⁶οὐ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ιωάννου; ἀπὸ τότε ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. ¹⁷εὔκοπώτερον δέ ἔστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κερέαν πεσεῖν.

¹⁸πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἐτέραν, μοιχεύει; καὶ ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχεύει.

¹⁹ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπτρῶς.

²⁰πτωχὸς δέ τις ὄνοματι Λάζαρος, ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ, εἰλκωμένος ²¹καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλούσιού; ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ²²ἔγενετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν, καὶ ἀπενεγχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ. ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. ²³καὶ ἐν τῷ Ἀδη ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὥρᾳ Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. ²⁴καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου; ὅτι ὁδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. ²⁵εἶπεν δὲ Ἀβραάμ, τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά. νῦν δὲ ὥδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὁδυνᾶσαι. ²⁶καὶ ἐν πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἔστηται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. ²⁷εἶπεν

δέ, ἔρωτῶ οὖν σε Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ²⁸ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. ²⁹λέγει δὲ Ἀβραάμ, ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας; ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ³⁰ὁ δὲ εἶπεν, οὐχί, Πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν. ³¹εἶπεν δὲ αὐτῷ, εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.

Chapter 17

¹εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, πλὴν οὐαὶ δι' οὗ ἔρχεται! ²λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν τούτων ἔνα. ³προσέχετε ἑαυτοῖς! ἐὰν ἀμάρτῃ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ; καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. ⁴καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ, καὶ ἐπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς σὲ, λέγων μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.

⁵καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ, πρόσθες ἡμῖν πίστιν! ⁶εἶπεν δὲ ὁ Κύριος, εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἄν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἄν ὑμῖν.

⁷τίς δὲ ἔξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων, ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς ἐσελθόντι ἔκ τοῦ ἀγροῦ ἔρει αὐτῷ, εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε? ⁸ἀλλ' οὐχὶ ἔρει αὐτῷ, ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι, ἔως φάγω καὶ πίω; καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ? ⁹μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ, ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα? ¹⁰οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε, ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοι ἐσμεν, ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

¹¹καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. ¹²καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην, ἀπήντησαν δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἵ ἐστησαν πόρρωθεν. ¹³καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν λέγοντες, Ἱησοῦ, Ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. ¹⁴καὶ ἴδων, εἶπεν αὐτοῖς, πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἰερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. ¹⁵εἶς δὲ ἔξ αὐτῶν ἴδων ὅτι ἱαθῆ, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, ¹⁶καὶ ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ; καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. ¹⁷ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἱησοῦς εἶπεν, οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν? οἱ δὲ ἐννέα ποῦ? ¹⁸οὐχ εύρεθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενῆς οὗτος? ¹⁹καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀναστὰς, πορεύου; ἡ πίστις σου σέσωκέν σε!

²⁰ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, οὐκ ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως; ²¹οὐδὲ ἔροῦσιν, ἴδού, ὥδε, ἦ, ἐκεῖ; ἴδού γὰρ, ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν.

²²εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἴδεῖν, καὶ οὐκ ὅψεσθε. ²³καὶ ἔροῦσιν ὑμῖν, ἴδού, ἐκεῖ, ἦ, ἴδού, ὥδε; μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. ²⁴ῶσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπὸ οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. ²⁵πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ²⁶καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου: ²⁷ἡσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐγαμίζοντο, ἄχρι ἣς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἥλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν πάντας. ²⁸ὅμοιώς καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ: ἡσθιον, ἔπινον, ἥγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὥκοδόμουν; ²⁹ἥ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λώτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν πάντας. ³⁰κατὰ ταύτα ἔσται ἡ ἡμέρᾳ, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ³¹ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά; καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ, ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὄπιστα. ³²μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ; ³³δός ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι, ἀπολέσει αὐτήν; ὃς δ' ἂν ἀπολέσει, ζωγονήσει αὐτήν. ³⁴λέγω ὑμῖν, ταύτη τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς; ὁ εἷς παραλημφθήσεται, καὶ ὁ ἔτερος ἀφεθήσεται. ³⁵ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό; ἡ μία παραλημφθήσεται, ἡ δὲ ἔτερα ἀφεθήσεται. ³⁶/¹ [δύο ἐν ἀγρῷ εἰς παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἔτερος ἀφεθήσεται.] ³⁷καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ, ποῦ, Κύριε? ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται.

17:36 [1]

Chapter 18

1 ἔλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς, πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐνκακεῖν **2** λέγων, κριτής τις ἦν ἐν τινὶ πόλει, τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἀνθρωπὸν μὴ ἐντρεπόμενος. **3** χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἥρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα, ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. **4** καὶ οὐκ ἥθελεν ἐπὶ χρόνον; μετὰ ταῦτα δὲ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἄνθρωπον ἐντρέπομαι, **5** διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. **6** εἶπεν δὲ ὁ Κύριος, ἀκούσατε τί ὁ κριτής τῆς ἀδικίας λέγει. **7** ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βιώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς? **8** λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν οἱ Υἱὸι τοῦ Ἀνθρώπου ἐλθῶν, ἄρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς?

9 εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς, ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἔξουθενοῦντας τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην: **10** ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι; οἱ εἰς Φαρισαῖος καὶ οἱ ἔτερος τελώνης. **11** οἱ Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν προσηρύχετο, ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὕστερος οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης; **12** νηστεύω δίς τοῦ σαββάτου; ἀποδεκατεύω πάντα, ὅσα κτῶμαι. **13** ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἐστῶς, οὐκ ἥθελεν οὐδὲ τοὺς ὄφθαλμοὺς ἐπάραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπτε τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων, ὁ Θεός, Ἰλάσθητί μοι, τῷ ἀμαρτωλῷ! **14** λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρ' ἐκεῖνον. ὅτι πᾶς ὁ ὑψών ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται; ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

15 προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἀπητηται; ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. **16** ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων, ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά; τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **17** ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

18 καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω? **19** εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός. **20** τὰς ἐντολὰς οἶδας: μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. **21** ὁ δὲ εἶπεν, ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος μου. **22** ἀκούσας δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, ἔτι ἐν σοι λείπει; πάντα ὅσα ἔχεις, πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς; καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. **23** ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα, περίυπος ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. **24** ἴδων δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσπορεύονται. **25** εὔκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, καὶ τίς δύναται σωθῆναι? **27** ὁ δὲ εἶπεν, τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστιν.

28 εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι. **29** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γυναῖκα, ἢ ἀδελφούς, ἢ γονεῖς, ἢ τέκνα, εἴνεκεν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, **30** ὃς οὐχὶ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ, ζωὴν αἰώνιον.

31 παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπεν πρὸς αὐτούς, ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ Υἱῷ τοῦ Ἀνθρώπου. **32** παραδοθήσεται γάρ τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐμπαιχθήσεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπτυσθήσεται. **33** καὶ μαστιγώσαντες, ἀποκτενοῦσιν αὐτόν; καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἀναστήσεται. **34** καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν; καὶ ἦν τὸ ρῆμα τούτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν; καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

35 ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱερειχῶ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν. **36** ἀκούσας δὲ ὅχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τούτο. **37** ἀπίγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. **38** καὶ ἐβόησεν λέγων, Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαυείδ, ἐλέησόν με. **39** καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ, ἵνα σιγήσῃ. αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ Δαυείδ, ἐλέησόν με. **40** σταθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτόν, **41** τί σοι θέλεις ποιήσω? οἱ δὲ εἶπεν, Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. **42** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ,

ἀνάβλεψον; ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. ⁴³καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ ἡκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν Θεόν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Chapter 19

¹καὶ εἰσελθών, διήρχετο τὴν Ἱερειχῶν. ²καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὄνοματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ αὐτὸς πλούσιος. ³καὶ ἐζήτει ἵδεν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἤδυνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. ⁴καὶ προδραμῶν εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἔδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἥμελεν διέρχεσθαι. ⁵καὶ ὡς ἤλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι, σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. ⁶καὶ σπεύσας, κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. ⁷καὶ ἰδόντες, πάντες διεγόγγυζον λέγοντες, ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. ⁸σταθεὶς δὲ, Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν Κύριον, ἰδοὺ, τὰ ἡμίσιά μου τῶν ὑπαρχόντων, Κύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. ⁹εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν; ¹⁰ἤλθεν γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολαόρος.

¹¹ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς, εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἱερουσαλήμ αὐτὸν, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. ¹²εἶπεν οὖν, ἀνθρωπός τις εὐγενῆς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν ἔαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. ¹³καλέσας δὲ δέκα δούλους ἔαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, πραγματεύσασθαι ἐν ᾧ ἔρχομαι. ¹⁴οἱ δὲ πολίται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες, οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. ¹⁵καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν, λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπεν φωνῇ θῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἵς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τί διεπραγματεύσαντο. ¹⁶παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου, δέκα προσηργάσατο μνᾶς. ¹⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ, εὗ ἀγαθὲ δοῦλε! ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ, πιστός ἐγένου, ἵσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. ¹⁸καὶ ἤλθεν ὁ δεύτερος λέγων, ἡ μνᾶ σου, Κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς. ¹⁹εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ, καὶ σὺ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων. ²⁰καὶ ὁ ἔτερος ἤλθεν λέγων, Κύριε, ἰδοὺ, ἡ μνᾶ σου, ἦν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. ²¹ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἀνθρωπὸς αὐστηρὸς εἴ; αἱρεῖς δὲ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις δὲ οὐκ ἐσπειρας. ²²λέγει αὐτῷ, ἐκ τοῦ στόματός σου κρίνω σε, πονηρὲ δοῦλε; ἥδεις ὅτι ἔγώ ἀνθρωπὸς αὐστηρός εἰμι, αἱρων δὲ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων δὲ οὐκ ἐσπειρα? ²³καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκάς μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν, κὰγω ἐλθών, σὺν τόκῳ ἀν αὐτὸ ἐπραξα? ²⁴καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν, ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ, τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. ²⁵καὶ εἶπαν αὐτῷ, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. ²⁶λέγω ύμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι, δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μη ἔχοντος, καὶ δὲ ἔχει ἀρθήσεται. ²⁷πλὴν τοὺς ἔχθρούς μου τούτους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς, ἀγάγετε ὕδε καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἐμπροσθέν μου.

²⁸καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

²⁹καὶ ἐγένετο ὡς ἡγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὅρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν ³⁰λέγων, ὑπάγετε εἰς τὴν τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾧ ἐισπορεύομενοι εύρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν; λύσαντες αὐτὸν, ἀγάγετε. ³¹καὶ ἐάν τις ύμᾶς ἐρωτᾷ, διὰ τί λύετε? οὕτως ἐρεῖτε, ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. ³²ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εῦρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. ³³λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, τί λύετε τὸν πῶλον? ³⁴οἱ δὲ εἶπαν, ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. ³⁵καὶ ἥγανον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν; καὶ ἐπιρίψαντες αὐτῶν τὰ ἴμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. ³⁶πορευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑπεστρώνυνον τὰ ἴμάτια ἔαυτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ³⁷ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἥδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ Ὀρους τῶν Ἐλαιῶν, ἥρξαντο ἀπαν τὸ πλήθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων ³⁸λέγοντες, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὄνόματι Κυρίου; ἐν οὔρανῷ εἰρήνη καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. ³⁹καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. ⁴⁰καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν, λέγω ύμῖν, ὅτι ἐὰν οὕτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν.

⁴¹καὶ ὡς ἡγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπὶ αὐτήν ⁴²λέγων, ὅτι εἰ ἔγνως ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ σὺ, τὰ πρὸς εἰρήνην; νῦν δὲ ἐκρύβῃ ἀπὸ ὁφθαλμῶν σου. ⁴³ὅτι ἡξουσιν ἡμέραι ἔπι σὲ, καὶ περιβαλοῦσίν οἱ ἔχθροί σου χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσίν σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν, ⁴⁴καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.

45καὶ εἰσελθών εἰς τὸ ἱερόν, ἥρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας, **46**λέγων αὐτοῖς, γέγραπται, ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς; ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπίλαιον ληστῶν.

47καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ; οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, **48**καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί ποιήσωσιν; ὁ λαὸς γὰρ ἄπας ἐξεκρέμετο αὐτοῦ ἀκούων.

Chapter 20

1καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, **2**καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν, εἰπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἔξουσίαν ταύτην? **3**ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγώ λόγον καὶ εἴπατε μοι: **4**τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, ἔξ οὐρανοῦ ἦν ἡ ἔξ ἀνθρώπων? **5**οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτούς λέγοντες, ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, ἔξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ? **6**ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἔξ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἄπας καταλιθάσει ἡμᾶς; πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. **7**καὶ ἀπεκρίθησαν, μὴ εἰδέναι πάθεν. **8**καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

9ἥρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην: ἂνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἰκανούς. **10**καὶ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶσουσιν αὐτῷ. οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν, δείραντες κενόν. **11**καὶ προσέθετο ἔτερον πέμψαι δοῦλον; οἱ δὲ, κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν. **12**καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι; οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες, ἐξέβαλον. **13**εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσω? πέμψω τὸν οὐρανὸν μου τὸν ἀγαπητόν; Ἰωσά τοῦτον ἐντραπήσονται. **14**ἰδόντες δὲ αὐτὸν, οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἄλλήλους λέγοντες, οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος; ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. **15**καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος? **16**ἔλευσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δῶσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπαν, μὴ γένοιτο! **17**οὐδὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν, τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον τούτο, λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας?

18πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλασθήσεται; ἐφ' ὃν δ' ἀν πέσῃ, λικμήσει αὐτὸν. **19**καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν; ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην.

20καὶ παρατηρήσαντες, ἀπέστειλαν ἐνκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἔξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. **21**καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὁρθῶς λέγεις, καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὄδον τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. **22**εξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὔ? **23**κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπεν πρὸς αὐτούς, **24**δείξατε μοι δηνάριον; τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν? οἱ δὲ εἶπαν, Καίσαρος. **25**οὐδὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, τοίνυν ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. **26**καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι τοῦ ρήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ; καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν.

27προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ, λέγοντες ἀνάστασιν μὴ εῖναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν **28**λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀτεκνος ἦ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **29**ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν; καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἀτεκνος; **30**καὶ ὁ δεύτερος, **31**καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν; ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπτὰ, οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον. **32**ὕστερον καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. **33**ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή? οἱ γὰρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

34καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται; **35**οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὕτε γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται; **36**οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἵσαγγελοι γάρ εἰσιν; καὶ υἱοί εἰσιν Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. **37**ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει Κύριον, τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ, καὶ Θεὸν Ἰσαὰκ, καὶ Θεὸν Ἰακώβ; **38**Θεὸς δὲ

οὐκ ἔστιν νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων; πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. **39**ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν,
Διδάσκαλε, καλῶς εἴπας. **40**οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

41εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι Δαυεὶδ Υἱόν? **42**αὐτὸς γὰρ Δαυεὶδ λέγει ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν,
εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, **43**ξως ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ύποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
44Δαυεὶδ οὖν, Κύριον, αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς υἱός αὐτοῦ ἔστιν?

45ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, **46**προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων
περιπατεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ
πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, **47**οἵ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται; οὗτοι
λήμψονται περισσότερον κρίμα.

Chapter 21

1ἀναβλέψας δὲ, εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους. **2**εἶδεν δέ τινα χήραν
πενιχρὰν, βάλλοντας ἐκεῖ λεπτὰ δύο. **3**καὶ εἶπεν, ἀληθῶς λέγω ύμῖν, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ, πλεῖον πάντων
ἔβαλεν; **4**πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ύστερήματος αὐτῆς,
πάντα τὸν βίον δὲν εἶχεν ἔβαλεν.

5καὶ τινῶν λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθέμασιν κεκόσμηται, εἶπεν, **6**ταῦτα ἀ θεωρεῖτε,
ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ καταλυθήσεται.

7ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι? **8**ό
δὲ εἶπεν, βλέπετε μὴ πλανηθῆτε; πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου λέγοντες, ἐγώ εἰμι, καὶ, ὁ καιρὸς
ἥγγικεν, μὴ πορευθῆτε ὅπίσω αὐτῶν. **9**ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε; δεῖ γὰρ ταῦτα
γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. **10**τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ' ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ
βασιλείαν; **11**σεισμοὶ τε μεγάλοι, καὶ κατὰ τόπους, λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται; φόβηθρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ
μεγάλα ἔσται.

12πρὸ δὲ τούτων πάντων, ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ύμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς
καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἔνεκεν τοῦ ὄνόματός μου. **13**ἀποβήσεται ύμῖν εἰς μαρτύριον.
14θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ύμῶν, μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι; **15**ἐγὼ γὰρ δώσω ύμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἢ οὐ
δυνήσονται ἀντιστῆναι ἡ ἀντεπεῖν, πάντες οἱ ἀντικείμενοι ύμῖν. **16**παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων, καὶ ἀδελφῶν,
καὶ συγγενῶν, καὶ φίλων; καὶ θανατώσουσιν ἐξ ύμῶν. **17**καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ύπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. **18**καὶ
θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ύμῶν, οὐ μὴ ἀπόληται. **19**ἐν τῇ ύπομονῇ ύμῶν, κτήσασθε τὰς ψυχὰς ύμῶν.

20ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ύπὸ στρατοπέδων Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἥγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. **21**τότε οἱ ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη; καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρείτωσαν; καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν
εἰς αὐτήν; **22**ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὕται εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. **23**οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ¹
ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις; ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὄργὴ τῷ λαῷ
τούτῳ. **24**καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρης, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα; καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται
πατουμένη ύπὸ ἔθνῶν, ἄχρι οὐ πληρωθῶσιν καιροὶ ἔθνῶν.

25καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἥλιῳ, καὶ σελήνῃ, καὶ ἄστροις; καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἔθνῶν, ἐν ἀπορίᾳ ἥχους θαλάσσης
καὶ σάλου, **26**ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ; αἱ γὰρ
δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. **27**καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ
δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. **28**ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ύμῶν, διότι
ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ύμῶν.

29καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς: Ἰδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα; **30**ὅταν προβάλωσιν ἥδη, βλέποντες ἀφ'
ἐαυτῶν, γινώσκετε ὅτι ἡδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἔστιν. **31**οὕτως καὶ ύμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς

ἐστιν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ³²ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἔως ἂν πάντα γένηται. ³³ό ούρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.

³⁴προσέχετε δὲ ἔαυτοῖς, μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κρεπάλῃ, καὶ μέθη, καὶ μερίμναις βιωτικαῖς; καὶ ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη ³⁵ώς παγίς; ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ³⁶ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ, δεόμενοι ἵνα κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.

³⁷ἥν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος, ηὔλιζετο εἰς τὸ ὅρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν.

³⁸καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὥρθριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

Chapter 22

¹ἥγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα. ²καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν; ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν.

³εἰσῆλθεν δὲ Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν, τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὃντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. ⁴καὶ ἀπελθὼν, συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς, τὸ πῶς αὐτοῖς παραδῷ αὐτόν. ⁵καὶ ἐχάρησαν καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. ⁶καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς.

⁷ἥλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν Ἀζύμων, ἦν ἔδει θύεσθαι τὸ Πάσχα. ⁸καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών, πορευθέντες, ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ Πάσχα, ἵνα φάγωμεν. ⁹οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν? ¹⁰ό δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ἵδού, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος, κεράμιον ὕδατος βαστάζων; ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς τὴν οἰκίας, λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω? ¹¹καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας, λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω? ¹²καὶ εἶπεν οὐδὲν δείξει ἀνάγαιον μέγα, ἐστρωμένον; ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. ¹³ἀπελθόντες δὲ, εὗρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἤτοιμασαν τὸ Πάσχα.

¹⁴καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. ¹⁵καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ Πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν, πρὸ τοῦ με παθεῖν. ¹⁶λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸς, ἔως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ¹⁷καὶ δεξάμενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπεν, λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε εἰς ἔαυτούς.

¹⁸λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἔως οὗ ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. ¹⁹καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας, ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον; τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμήν ἀνάμνησιν. ²⁰καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων, τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἷματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον. ²¹πλὴν ἵδού, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης; ²²ὅτι ὁ Υἱὸς μὲν τοῦ Ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὡρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. ²³καὶ αὐτοὶ ἥρξαντο συνζητεῖν πρὸς ἔαυτοὺς, τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν, ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.

²⁴ἐγένετο δὲ καὶ φιλονικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. ²⁵ό δὲ εἶπεν αὐτοῖς, οἱ βασιλεῖς τῶν ἔθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἔξουσιάζοντες αὐτῶν, εὐεργέται, καλοῦνται. ²⁶ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως; ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος; καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς ὁ διακονῶν. ²⁷τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν? οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος? ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν.

²⁸ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ, ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. ²⁹κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ Πατήρ μου βασιλείαν; ³⁰ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου; καὶ καθῆσθε ἐπὶ τοῖς θρόνοις, τὰς δώδεκα φυλὰς κρίνοντες τοῦ Ἰσραήλ.

³¹Σίμων, Σίμων, ἵδού, ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον; ³²ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ἐκλύπῃ ἡ πίστις σου; καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας, στήρισον τοὺς ἀδελφούς σου. ³³ό δὲ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ³⁴ό δὲ εἶπεν, λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ, ἔως τρίς με ἀπαρνήσῃ εἰδέναι.

35καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὅτε ἀπέστειλα ύμᾶς ἄτερ βαλλαντίου, καὶ πήρας, καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν, οὐθενός. **36**εἶπεν δὲ αὐτοῖς, ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὄμοιώς καὶ πήραν; καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἴμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. **37**λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον, δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη; καὶ γὰρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. **38**οἱ δὲ εἶπαν, Κύριε, ίδοὺ, μάχαιραι ὡδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ἵκανόν ἐστιν.

39καὶ ἔξελθὼν, ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ Ὀρος τῶν Ἐλαιῶν, ἡκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί. **40**γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς, προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. **41**καὶ αὐτὸς ἀπεστάθη ἀπ' αὐτῶν ὥσει λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα, προσορύχετο **42**λέγων, Πάτερ, εἰ βούλει, παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ; πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω. **43**[1] [“Ωφθῇ δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν.] **44**[2] Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηρύχετο. καὶ Ἐγένετο ὁ ἵρως αὐτοῦ ὥσει θρόμβοι καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.] **45**καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς, εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, **46**καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί καθεύδετε? ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

47ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ίδού, ὅχλος καὶ ὁ λεγόμενος Τούδας, εἰς τῶν δώδεκα, προήρχετο αὐτούς καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. **48**Ιησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τούδα, φιλήματι τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδως? **49**ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον, εἶπαν, Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ? **50**καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. **51**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ἔστε ἔως τούτου! καὶ ἀψάμενος τοῦ ὡτίου, ἰάσατο αὐτόν. **52**εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν, ἀρχιερεῖς, καὶ στρατηγοὺς τοῦ Ἱεροῦ, καὶ πρεσβυτέρους, ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ κύλων? **53**καθ' ἡμέραν ὅντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ Ἱερῷ, οὐκ ἔξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ; ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἔξουσία τοῦ σκότους.

54συνλαβόντες δὲ αὐτὸν, ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ Πέτρος ἡκολούθει μακρόθεν. **55**περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συνκαθισάντων, ἐκάθητο ὁ Πέτρος μέσος αὐτῶν. **56**ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν, παιδίσκη της καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν, καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. **57**ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων, οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι. **58**καὶ μετὰ βραχὺ, ἔτερος ἴδων αὐτὸν ἔφη, καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη, ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. **59**καὶ διαστάσης ὥσει ὥρας μιᾶς, ἀλλος τις διισχυρίζετο λέγων, ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος ἐστιν. **60**εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὁ λέγεις, καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. **61**καὶ στραφεὶς, ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ρήματος τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ, ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι σήμερον, ἀπαρνήσῃ με τρίς. **62**καὶ ἔξελθὼν ἔξω, ἐκλαυσεν πικρῶς.

63καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν, ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες. **64**καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν, ἐπηρώτων λέγοντες, προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε? **65**καὶ ἔτερα πολλὰ βλασφημοῦντες, ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ Συνέδριον αὐτῶν **67**λέγοντες, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν. εἶπεν δὲ αὐτοῖς, ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε; **68**ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε. **69**ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. **70**εἶπαν δὲ πάντες, σὺ οὖν εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη, ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι. **71**οἱ δὲ εἶπαν, τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρείαν? αὐτοὶ γὰρ ἡκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

22:43 [1]

22:44 [2]

Chapter 23

1καὶ ἀναστὰν, ὅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πειλάτον. **2**ἥρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες, τοῦτον εὔρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι, καὶ λέγοντα ἔαυτὸν Χριστὸν, βασιλέα εἶναν. **3**ὁ δὲ Πειλάτος ἡρώτησεν αὐτὸν λέγων, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη, σὺ λέγεις. **4**ὁ δὲ Πειλάτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.

5οι δὲ ἐπίσχυον λέγοντες, ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἔως ὕδε.

6Πειλᾶτος δὲ ἀκούσας, ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν; **7**καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἔξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὃντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. **8**ο δὲ Ἡρώδης ἴδων τὸν Ἰησοῦν, ἔχαρτη λείαν; ἦν γὰρ ἔξι ἱκανῶν χρόνων θέλων ἴδειν αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ; καὶ ἤλπιζεν τι σημεῖον ἴδειν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. **9**ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ.

10Ιστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. **11**ἔξουσιν ἡσας δὲ αὐτὸν καὶ ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίξας περιβαλὼν ἐσθῆτα λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πειλάτῳ.

12εγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πειλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων; προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὅντες πρὸς αὐτούς.

13Πειλᾶτος δὲ συνκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὸν λαὸν, **14**εἶπεν πρὸς αὐτούς, προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ώς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἴδού, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐθὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὃν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. **15**ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης, ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἴδού, οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον αὐτῷ. **16**παιδεύσας οὖν αὐτὸν, ἀπολύσω. **17**[**1**] Ἐνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἔορτὴν ἔνα.]

18ἀνέκραγον δὲ πανπληθεὶ λέγοντες, αἴρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν! **19**ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον, βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. **20**πάλιν δὲ ὁ Πειλᾶτος προσεφώνησεν αὐτοῖς, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. **21**οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες, σταύρου, σταύρου αὐτόν. **22**ο δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς, τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος? οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ. παιδεύσας οὖν αὐτὸν, ἀπολύσω. **23**οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις, αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν. **24**καὶ Πειλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. **25**ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς φυλακὴν, ὃν ἤτοῦντο; τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν.

26καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά, τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν, φέρειν ὅπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. **27**ἡκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν αἱ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. **28**στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. **29**ὅτι ἴδου, ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν, μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ αἱ οὐκ ἔθρεψαν. **30**τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς; καὶ τοῖς βουνοῖς, καλύψατε ἡμᾶς. **31**ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ, ταῦτα ποιοῦσιν; ἐν τῷ ξηρῷ, τί γένηται?

32ἡγοντο δὲ καὶ ἔτεροι κακοῦργοι δύο σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. **33**καὶ ὅτε ἥλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἔξ ἀριστερῶν. **34**διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἴματα αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον. **35**καὶ ἵστηκει, ὁ λαὸς θεωρῶν ἐξεμυκτήριζον, δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες λέγοντες, ἄλλους ἔσωσεν, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐκλεκτός. **36**ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται, προσερχόμενοι ὅξος προσφέροντες αὐτῷ, **37**καὶ λέγοντες, εἰ σὺ εἰς ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν! **38**ἥν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἐπ' αὐτῷ, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος.

39εἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν λέγων, οὐχὶ σὺ εἰς ὁ Χριστός? σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς!

40ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἔτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη, οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ? **41**καὶ ἡμεῖς μὲν δικιάως, ἄξια γὰρ ὃν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν; οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἐπράξεν. **42**καὶ ἐλεγεν, Ἰησοῦ, μνήσθητί μου, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου! **43**καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀμήν, σοι λέγω, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ.

44καὶ ἦν ἡδη ὡσεὶ ὥρα ἔκτη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης. **45**τοῦ ἥλιου ἐκλειπόντος, ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. **46**καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ Πνεῦμα μου. τοῦτο δὲ εἰπών, ἐξέπνευσεν. **47**ἰδῶν δὲ ὁ ἐκατοντάρχης τὸ γενόμενον, ἐδόξαζεν τὸν Θεὸν λέγων, ὅντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. **48**καὶ πάντες οἱ συνπαραγενόμενοι ὅχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον. **49**ἰστηκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὥρωσαι ταῦτα.

50καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὄνόματι Ἰωσὴφ, βουλευτὴς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος **51**(οὗτος οὐκ ἦν συνκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν), ἀπὸ Ἀριμαθαίας, πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
52οὗτος, προσελθὼν τῷ Πιειλάτῳ, ἡτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **53**καὶ καθελών, ἐνετύλιξεν αὐτὸν σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὕπω κείμενος. **54**καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆς, καὶ Σάββατον ἐπέφωσκεν.
55κατακολουθήσασαι δὲ, αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἥσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. **56**ύποστρέψασαι δὲ, ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα.

καὶ τὸ μὲν Σάββατον ἤσύχασαν, κατὰ τὴν ἐντολήν.

23:17 [1]

Chapter 24

1τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὅρθρου βαθέως, ἐπὶ τὸ μνῆμα ἥλθαν, φέρουσαι ἄ ἡτοίμασαν ἀρώματα. **2**εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. **3**εἰσελθοῦσαι δὲ, οὐχ εὔρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **4**καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτάς περὶ τούτου, καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ. **5**ἔμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν, εἴπαν πρὸς αὐτάς, τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν?
6οὐκ ἔστιν ὁδε, ἀλλὰ ἡγέρθη! μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὧν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ **7**λέγων, τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ὃτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. **8**καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ρήμάτων αὐτοῦ. **9**καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἔνδεκα, καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. **10**ἥσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ Ἰωάννα, καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. **11**καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὥσει λῆρος τὰ ὥρματα ταῦτα, καὶ ἡπίστουν αὐταῖς. **12**ό δὲ Πέτρος ἀναστὰς, ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας, βλέπει τὰ ὅθόνια μόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν, θαυμάζων τὸ γεγονός.

13καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ἥσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν, σταδίους ἔξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἢ ὅνομα Ἐμμαοῦς; **14**καὶ αὐτοὶ ὡμήλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. **15**καὶ ἐγένετο ἐν τῷ, ὄμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συνζητεῖν, καὶ αὐτὸς Ἰησοῦς ἐγγίσας, συνεπορεύετο αὐτοῖς; **16**οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. **17**εἴπεν δὲ πρὸς αὐτούς, τίνες οἱ λόγοι οὓτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες? καὶ ἐστάθησαν, σκυθρωποί. **18**ἀποκριθεὶς δὲ εἷς ὄνόματι Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν, σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις? **19**καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ποῦ; οἱ δὲ εἴπαν αὐτῷ, τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ, προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ; **20**ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. **21**ἥμετς δὲ ἡλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ. ἀλλά γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. **22**ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν, ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὄρθριναι ἐπὶ τὸ μνημεῖον **23**καὶ μὴ εὔροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἥλθαν λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἔωρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. **24**καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον οὕτως, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἴπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. **25**καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς, ὡς ἀνόρτοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ, τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται. **26**οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ? **27**καὶ ἀράμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς Γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ.

28καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρώτερον πορεύεσθαι. **29**καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες, μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν, καὶ κέκλικεν ἡδη ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς; **30**καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον, εὐλόγησεν καὶ κλάσας, ἐπεδίδου αὐτοῖς. **31**αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὄφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἀφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. **32**καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους, οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς Γραφάς? **33**καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὔρον ἡθροισμένους τοὺς ἔνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς **34**λέγοντας, ὅτι ὅντως ἡγέρθη ὁ Κύριος, καὶ ὥφθη Σίμωνι. **35**καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς, εἰρήνη ὑμῖν. **37**πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφιβοι γενόμενοι, ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. **38**καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί τεταραγμένοι ἔστε, καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν? **39**ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτός. ψηλαφήσατέ με καὶ ἰδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. **40**καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. **41**ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς, ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε? **42**οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἵχθυός ὁπποῦ μέρος. **43**καὶ λαβών, ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, οὗτοι οἱ λόγοι μου, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὧν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως, καὶ τοῖς προφήταις, καὶ ϕαλμοῖς, περὶ ἐμοῦ. **45**τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, **46**ὅτι οὕτως γέγραπται, παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ; **47**καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὄνδρι τούτῳ μετάνοιαν εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. **48**ὑμεῖς μάρτυρες τούτων. **49**καὶ ἐγώ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς; ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει, ἔως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὑψους δύναμιν.

50ξέγιαγεν δὲ αὐτοὺς ἔως πρὸς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. **51**καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. **52**καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. **53**καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ Ἱερῷ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.

Tischendorf Greek New Testament 8th edition Contributors

eBible.org

Clint Yale

Dr. Maurice A. Robinson

Ulrik Sandborg-Petersen

Door43 World Missions Community